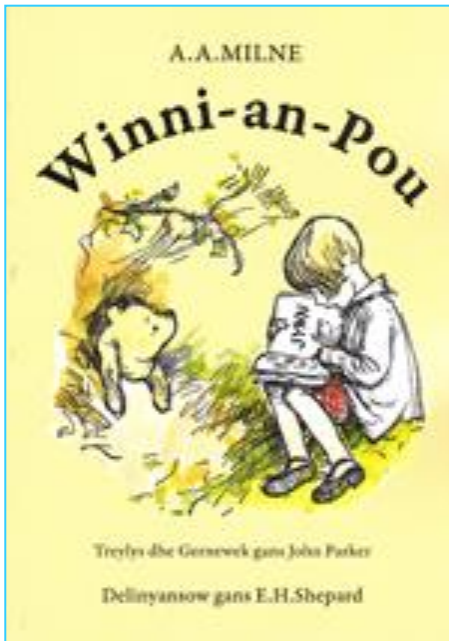

An © 2015 Gannas

Lyver Nowydh

An hwedhel meur aswonys ha meur gerys gans A.A. Milne re beu treyls lemmyn dhe Gernewek gans **John Parker**. Ynno yma an delinyansow derowel gans E.H. Shepard. Dyllys yw gans **Kesva an Taves**, ISBN 978-1-9098965-10, kost £11.99.

An Gannas niver 463
mis-Gortheren 2015
dyllys gans © Kowethas
an Yeth Kernewek ISSN
1469 705X

Taves an Tir

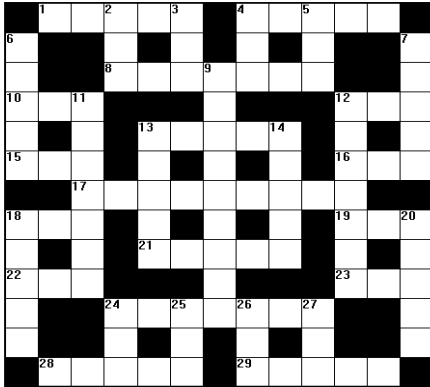

Taves an Tir yn Breanek: an degves lyther nowodhow re beu dyllys. Mir orth:

<http://us9.campaign-archive2.com/?u=add2f8c8a90b762a3b8b60797&id=024328d8e9&e=51a292b9f0>

Rag kedhlow a-dro dhe'n kaskyrgh yn Lanneves, An Hay hag ow talleth yn Rysrudh. Pat Parry a vydh kesordenores an vodhogyon y'n ranndir na.

<h2 style="margin: 0;">Krowseryow</h2> <p style="margin: 0;">gans Ray Edwards</p>

5. Pyth (3)
6. Hware (5)
7. Heb meur a dros (5)
9. An mis ma (9)
11. Pedergweyth deg (7)
12. Toul rag tregghi prenn h.e. (7)
13. An pow dres an Ganel (5)
14. Gweles: mos dhe(5)
18. Nyns yw gorow (5)
20. Redya, ughel an lev (5)
24. Epskop Rom (3)
25. Nyns yw ledan (3)
26. Den; liesek (3)
27. Tir ughel ryb an mor (3)

a-dreus:

1. Nyns yw broder (5)
4. Mos a-ji (5)
8. Chasya (7)
10. Sevur (3)
12. Dalleth bywnans (3)
13. Skwyच्या yn (5)
15. Teyrgweyth tri (3)
16. Kynsa dydh an seythun (3)
17. Yeth Keltek Iwerdhon (9)
18. Bronn (3)
19. Hwans krev (3)
21. Karer benow (5)
22. Nyns yw dydh (3)
23. Gwartha stevell (3)
24. Skrifa gans jynn (7)
28. Rag golghi (5)
29. Settya dalghenn yn (5)

war-nans:

2. Tru! (3)
3. Bagas a henwyn h.e. yn unn rew (3)
4. Diwweyth peswar (3)

Gorthybow dhe'n krowseryow mis- Metheven

<h2 style="margin: 0;">Dihares</h2>

Yma kammskrif yn dyllans An Gannas mis-Me y'n rann henwys 'Gwenton'.

An ger 'gwel' (*sight, vision, view*) yw benow; ytho 'an wel'; 'gwel deg'; 'gorwel' ynwedh yw benow ha 'tirwel' a dal bos benow kynth yw merkys avel gorow y'n Gerlyver Meur.

An ger 'gwel' (*field*) byttegyns yw

gorow; ytho ‘an gwel’.

An dhew a’s teves liesplek gans +yow.

Meur ras Polin Prys a welas an fowt ma.

Wynni-an-Pou
rol verr a errata byghan

Y’n gudhlenn hag y’n nessa teyr folenn, yn le ‘Winni-an-Pou’ red ‘Wynni-an-Pou’

f. 53 Yn le ‘ny wug ev hedhi kria’
red: ‘ny wrug ev hedhi kria’

f. 60 Yn le ‘Ny wrug ev mos moy es hanter an fordh pan omglewans koynt a dhallathas slynkya oll yn y gyrghynn.’

red ‘Ny wrug ev mos moy es hanter an fordh pan dhallathas omglewans koynt slynkya oll yn y gyrghynn.’

f.67 Yn le ‘ena a wrug hy huntell unnweyth arta’

red: ‘ena y hwrug hy huntell unnweyth arta

f.67 Yn le ‘Yndella y hwrug!’ yn-medh Pou. ‘Yth a hi a-ji.’

‘Yndella y hwrug!’ yn-medh Porghellik. ‘Ha hi a dheu yn-mes.’

red: ‘Yndella y hwra!’ yn-medh Pou. ‘Yth a hi a-ji.’

‘Yndella y hwra!’ yn-medh Porghellik. ‘Ha hi a dheu yn-mes.’

f.87 Yn le ‘Ev a leveris nys eus ‘p’ ynno’

red: ‘Ev a leveris nag eus ‘p’ ynno.’

f.99 Yn le: ‘PenaGHel GledH’

red: ‘PennaGHel GledH’

ff.115,116 Yn KAN PREDERUS POU, res yw dhe bub lavar a-berth y’n krommvaghow bos pryntys yn furv

italek.

f.118 Yn le: ‘marnas Rou esa ow gorfenna’

red: ‘marnas Rou esa ow korfenna’

Lyther a Alban
a-dhiworth Yowann Byghan
(agan kesskrifer arbennik albanek)

Boes Albanek

(1) Hansel, Li ha Kinyow

Haggis ha *Mars-bars* friys: ottena an pyth martesen a grys lies huni bos an boesow an moyha dybrys ha’n moyha kerys yn Alban. Gwir yw bos boes Albanek, dre vras, boes an werin, boes sempel hag ankomplek. Byttegyns, yma lies sand dentethyel omma, ha diwysyans bras ha meur y vri a-barth boes ha diwes albanek.

Yos kergh yw aswonnyes fest yn ta, heb mar, ha hansel a’n gwella yw, dhe’m breus vy: yth yw ow hansel vy ogas ha pub-dydh (mes gans leth – ny garav vy an furv hengovek albanek gans dowr ha gans hoelan). *Sowans* (a’n ger Gàidhlig *sùghan*) yw gwrys a gergh ynwedh, mes lieskweyth moy trenk yw an vlas. *Skirlie* yw kergh friys gans deveras-bewin, onyon, hoelan ha puber: dentethyel yw mes anyagh yn tevri ynwedh.

Cock-a-leekie ha *Scotch broth* yw kowlow aswonnyes yn-ta, mes ynwedh yma *cullen skink* (gwrys gans korrvarvus megys ha dyenn) ha lies kowl henwys ‘*bree*’, ow styrya ‘*hotch-potch*’ po kemmyskans: rag ensampel, *hairst bree* (kowl an drevas) yw kemmysk a losow-kegin, pypynag yw kavadow, ha

partan bree (kowl kanker) yw kemmysk a gig-kanker, meskel ha puskes krogynek.

A buskes aga honan, yma lies eghenn. Marnas an eghek, hag yw martesen an gwella pysk oll, yma lies eghenn arall. *Arbroath smokie* yw korrvarvus megys dre dhorn yn balyer, kevys yn-unnik y'n dre Arbroath yn Angus: gwynn, hwar ha hweg dres eghenn yw an kig. Kehaval yw an Finnan haddie, hag a dheu a'n dreveglos Findon yn Kincardshire. *Cabelow* po *cabelew* yw pysk-hoelan (barvus, dell yw usys), mes *cabelow* (an keth ger, my a grys) a yll styrya kemmysk a batatys ha kowl, henwys ynwedh *kailkennin*. *Crappit heid* (ow styrya 'penn trevasys') yw penn-pysk bras (barvus po korrvarvus) stoffys gans kergh, onyon ha soev.

Kig-bewin albanek, kyns oll kig-bewin Angus, dell lever lies Alban, yw an gwella kig oll y'n bys. Byttegyns, dres lies kansblydhen, kig vyth oll o boes treweythus ha ker rag an werin. *Bridie* a styr hogenn-kig. *Forfar bridie* yw hogenn kig-davas. *Howtowdy* a styr 'yerik na wrug dedhwi na hwath', ha *howtowdy wi' drappit eggs* yw yar bryjyes gans pellennow. *Pottit heid* yw brawn, kowles gwrys a benn neb enyval, po hoch po daves po bugh. Li po kinyow pur gemmyn yw *mince an' tatties*, sand pur sempel a gig-devyns gans onyon ha patatys brywys. *Stovies* yw patatys, onyon, martesen kowl, martesen tamm kig-devyns, friys uskis war an forn.

Nyns yw *solan goose* goedh vyth oll: yth yw sether, eghenn goelan, hag yw eghenn yw gwithys marnas an ydhn

war *Sula Sgeir*, karrek-mor pur vyghan y'n ranndir Nis po Ness war an ynys Leòdhas (Lewis), le may kwra gwer yowynk aga helghya unnweyth pub blydhen. Dell leverir, blas aga hig yw neppyth ynter pysk ha yar, na ny vynnaw y assaya my ow honan.

Ny a dheber agan losow-kegin omma, yn despit dh'agan ger-da a vegyans anyagh. *Rumbledethumps*, kemmysk patatys, onyon ha kowl, yw meurgerys. Kevevelyans hengovek an *haggis* yw *neeps an' tatties*, henn yw ervin ha patatys. Ervin ha karetys, martesen brywys gans hoelan, puber hag amanyynn, yw losow-kegin pur dha erbynn an gwavow hir ha yeyn.

Ha wor'tiwedh, *na tageis fhèin*, an haggis hy honan, '*great chieftain o' the pud'n race*' (chyften meur a agh an podins) dell lever Robert Burns. Wel, nyns yw boes rych na drudh vyth oll, hag ottena an poynt. Yth yw sand an werin, boes kemmyn, boes an den boghosek. An kig yw an kig an lyha talvosek: kig-avi, kig-kolonn ha kig-skevns an dhavas, divynys gans kergh, soev, onyon, hoelan ha puber, ha stoffys ha kelmys yn glas an dhavas. Y'n dydhyow ma, brassa niver haggises a gelmir yn kreghyn-selsik yn le glas an dhaves. Yma haggises losowek ynwedh. Ha dentethyel yw. Nyns eus boes moy albanek, nyns eus boes moy meurgerys avel arwoedh agan kenedhel, ages an haggis.

Ha Mars-bars friys? Na, ny's gwelys vyth oll na hwath. Nebonan a wra aga gwertha neb le, my yw sur, mes ny wrug vy aga gweles.

Rann 2, mis-Est

Glasneth **gans Mary Sutcliffe**

An vlydhen yw 1265. Orth tardh an jydh, an varghogyon a avonsyas yn keskerdh dhiworth an lys almaynek war-tu an dyghow. Ahwesydhes a sevis ow kana dhiworth an gwelyow a-hys an lerg'h hag eythin ha spern gwynn a vleujyowa le may chanjya an gwelyow dhe halow.

Yn koweythyans an Epskop, yth esa nebes kloerogyon ha bagas gwithysi proviys gans Richard, Yurl a Gernow, henwys lemmyn ynwedh Myghtern an Almannow, drefenn y vos etholys dhe dron an Emperoureth Romanek. An Epskop re vyajsa dhe'n Lys Almaynek rag negys an Yurl.

An keskerdh a varghogas yn kammow fyrv a-hys an bownderyow leysek. Hag i ow passya trevow byghan, fleghes a dheuth ow terlemmel mes a'n penntiow sowl, owth ystynn aga diwleuv ow kwaytyas dinerow. Nebes kloerogyon a ros dhedha bathow byghan. Yn treveglosyow, i a bassyas dres an stretow kul, gans tri gwithyas a-rag dhe glerhe an fordh. Wor'tiwedh, wosa nebes dydhyow i a dhrehedhas an porth, Rotterdam y hanow. I re dhannvonsa kannasow a-dherag a hwilas harber, ha godriga nosweyth y'n gwella ostel. Yth esa bush pur vras y'n ostel an nos na, meur a bergherinyon ow vyajya dhe-dre dhiworth an Pow Sans. Nebes a'n boghosekka tus, skwith marow, re omdewlsa war welenn-gala y'n marghti.

An vyaj dhe-dre dhe Ramsgate o kosel. Glas dewynnek o an mor ha'n

mordonnow byghan a veu kryghys yn hwar gans gwyns est ow sywya ha toethya aga vyaj ha'ga leska gans gwayans dov. Erbynn nosweyth, i re dhilestersa war gay bysi yn Pow Sows. Soudoryon an Epskop a's ledyas dres an stretow kul yn mysk an routhow ha stallow. An veggyoryon ha gwerthoryon a vovyas a-denewen po mos mes a wel a-hys skochfordhow a asas an bagas nobyl dhe bassya.

Y'n golusekka ostel i a bassyas an nos. Ternos i a yskynnas aga margh ha diberth dhe Gargens, le mayth o res dhedha godriga y'n managhti ogas dhe'n benneglos. An Epskop a varghogas oll an jydh yn pur skwithus ha gans brywvann yn y benn. I a dhrehedhas Kargens pan esa an howl ow sedhi ha'n venegh a's dynnarghis. I a brofyas dhedha an gwella boes ha gwin mes an Epskop ny allas tava travydh. Wosa ev dhe ri revrons dhe'n Arghepskop, ev eth a-dhistowgh dhe worwedha yn gweli. Ogas dres oll an nos ev a dossya, nep-prys digosk ha nep-prys yn kosk. Kyns bora ev a dhifunas, soubys dre hwys. Pan assayas sevel ev a omhwelas yn klamder. Y japlen a gavas an Epskop war y weli, ow tyewa ha dialloes a sevel.

Dres an seythun klav o ev. An venegh a worras lienyow glyb hag oer war y dal ha konna, ha'n medhyk a ros dhodho koskles rag gul dhodho koska. Treweythow ev a worwedha yn hebask, mes yn troyow erell, ev a grias ha garma, mes denvyth ny ylli konvedhes an pyth a lever i ev.

Wor'tiwedh an derthenn a lehas hag ev a grevhas. Pan wovynnas fatell e ganso, ev a dherivas yn kever hunros a

dheuth dhodho yn y gleves. Sen Thomas a Becket, sans tasek an benneglos, a'n vysytyas ha leverel dhodho dhe drehevel eglos gans kollji yn Kernow. Res o dhodho mones dhe Bennrynn, yn-medh an Sans, dhe le gwernek ogas dhe'n Avon Antre. Teythyogyon a henwi an le ma Pollsethow drefenn an enyvales gwyls, goliys gans sethow, dhe boenya bys di ha gorthroghya y'n lynn. Ena, y leveris an Sans, an Epskop a wre kavoes heligenn hag ynni hes a wenen. Ena res o dhodho drehevel an Alter Ughel. Dell notyas istorior, y'n le ma, dell leverys, y fedha annedhow hag anethow.

An nessa dydh an Epskop ha'y geskerdh a dhiberthas rag Kernow. Dres an kynsa dydh an Epskop a veu degys yn gravath, mes ena ev a ylli marghogeth. Wor'tiwedh, i a dheuth dhe Lannaes. An nessa dydh, i eth dhe Bennrynn. An Epskop a omgusulyas gans an dus teythek yn kever Pollsethow, hag i a dhannvonas helghyer konnyk dh'aga gidya. I a'n holyas yn-nans an vre hag a-hys glannow an gover a gogrenna war'tu ha'n avon Fal. An gover a veu neusys gans helik. Wosa pols, an dor a dheuth ha bos glyb ha gwernek. Aga botas a dhallathas sedhi y'n dor. Yth esa gwenen ow hwyрни oll a-dro. Adhesempis an Epskop a viras a-dhiwar-leur ha gweles bos y'n brassa gwydhenn kow hag ynni neyth an gwenen. 'Omnia,' a leveris an Epskop, 'my a veu erghys drehevel agan eglos.'

Ytho, syghys veu an dor, klerhes an helik ha'n eglos gans kollji drehevys yn hanow Sen Tommas an Merther. An istorior a dheriv dhyn yn fenowgh bos

y'n le na, golow ow splanna yn tergh y'n nos dhu, hag yn Nev gwelys o furvow gwiskys yn goenyow gwynn ow kana ha gormel Duw. Mes martesen an golow ma a veu kawsys gans gass ow sevel dhiworth an gwern.

Fondyans an eglos, Kollji Glasneth hy hanow, a veu settys y'n vlydhen 1265. Y'n vlydhen 1267, an Epskop a sakras an eglos ha kollji yn enor Sen Tommas ha Sen Maria an Wyrghes.

Hwarvosow Porkellis gans Steve Harris ha Dee Hunt

A vynnogh prena agas diwes dhe Yeth an Werin heb kewsel Sownek orth an barr? Wel, lemmyn y hyllough, dhe Davern an Steren, Porkellis.

Wosa prena an tavern nans yw blydhen, an ostys nowydh, Anthony Richards hag Andrew Denton, a vynnas ordena klassow y'n diwotti, ha kestava orth Maga rag gweres. Maga a dhasannvonas aga e-bost dhyn ni, drefenn ni dhe vos trigys, dre jons, saw lathow dhiworth an diwotti na.

Yn kynsa, ni a restras nebes klassow may hallas an ostys ha'n deythogyon goslowes orth an yeth ha dyski lavarow kemmyn, mes a verr spys kler o an pyth a vynnons i leverel yn Kernewek o dhe erghi po diwes ha kresigow, po kowl ha bara kennin, po tesenn - hag yma tesenn splann ena gwrys gans Anthony! An ostys a aswonnis an galladewder y'n yeth ages 'poynt gwertha' rag an Tavern, ha dalleth praktisya gwariow-rol may hallsons i kewsel Kernewek lowr a-dryv an barr.

Wosa meur a braktis - dre vras gans

Dee - sur lowr o Anthony hag Andrew y hylleas restra agan kynsa Yeth an Werin dhe'n Tavern. Yth esa ilow splann dhiworth Jakki Love ha Matthi Clarke, ha tesenn ha pastiw blasek gwrys gans Anthony ha gans Raël Harvey. A-dro dhe dheg den warn ugens a dheuth dhiworth Pennsans, Porthia, Truru, an Lysardh ha leow erell!

Yth esa ena ynwedh Rachel Scofield, derivadores Radyo Kernow, ha'n nessa dydh hy derivas o dastyllys lieskweyth. Wosa henna, David George a dheuth dhiworth *BBC Spotlight*, hag yth esa an nowodhow yn lies paper-nowodhow ynwedh. Pur lowen en ni gweles derivasow mar skoedhyansek a'n yeth.

Anthony hag Andrew a vynn pesya skoedhya an yeth, hag yma arwoedhyow a-dro dhe'n tavern yn Kernewek, hag onan ryb an daras a-rag gans dargan dhiwyethek an gewer. An Yeth an Werin a vydh synsys pub mis y'n termyn a dheu.

Yn mis Metheven y feu synsys an nessa Yeth an Werin, dy'Lun an 8^{ves}, dhe 20:00 eur, gans klass berr rag dallethoryon dhe 19:30. Rag pella derivadow, kestavewgh gans:

kowethasanyeth@gmail.com

(skeusennow folenn 12)

**Kesva an Taves Kernewek
Lyvrow Nowydh**

Henwyn-Tyller Pluwneves: avel rann an ragdres **Taves an Tir** dyllys gans an Kowethas ha'n Gesva, 52 folenn ISBN9-781908-965165, £3. Y'n lyver

ma y kevir rol henwyn an bluw ha styryow an henwyn Kernewek po Sowsnek kynth yns. Ynwedh yma rol a henwyn balyow ha teyluow an keth rannir ma. Lyver pur dha dhe'n re a gar agan yeth ha'gan istori.

Dhe Emlow an Galaksi gans Rod Lyon (kyns Bardh Meur ha kyns esel an Gesva), 275 folenn, ISBN 978-1-908965-13-4, £11.99. Hwedhel a ystynn oryow an ollvys keffrys hag avonsya emlow an yeth kernewek! Lyver a dal y redya!

Diworth berrskrif keyn an lyver:

'Nans yw hwegh bledhen, yn 2337, an sterlester Anethor 6 a dhallathas viaj hir ha pell yn efanvos dhe dhyski poran fatel usi an ollvys ow tislepya. Ny wodhya kaptan na mayni Anethor 6 an pyth a wrussons gweles yn efanvos down pan dhallathsons an viaj - alyons kowethek ha breselek, planetys estren, tremenvaow is-efanvos may hylli stervarners viajyow pellderyow hujes yn termyn pur gott, ha kyns oll fatel o efanvos y honan dyffrans yn tien dhe'n pyth a dhesevsons, gans taklow ena kepar efanvos, is-efanvos ha termyn kemyskys war-barth, dell veu prevys pan vons tewlys a-dhelergh dhe'n hwetegves kansblydhen ha dres moy es 180 bledhen-wolow a-ji dhe hanter our! Wel, henn o an pyth a hwarva - ha lies tra goynt aral, dell vydh kevys y'n lyver ma.'

Kas ha Dial gans **Polin Prys** (esel an Gesva), 230 folenn, ISBN 978-1-908965-14-1, £11.99 desskrifys avel 'Kynsa Kevrin Kerensa Karn'.

Diworth berrskrif keyn an lyver:

'Pan veu korf den yowynk kevys war an hynshorn, unn jydh y'n gwenton, an skrifyades Kerensa Karn a vynn diskudha gwiryonedh an mater: o hemma omladhans po denladh? Gweresys gans hy howeth, an jornalyas Rabmen Palfray, hi a omgyv ow mellya yn hwithrans an kreslu erbynn kusul an hwithrer law.

Y'n kevamser, yma hi ow hwilas benyn yowynk a veu kibys dell hevel gans bilens ankoth. Wosa denladh arall, a yll Kerensa Karn sawya an venyn yowynk ha digelmi an dhew gas kyns an kreslu dhe gavoës an re gablus? Ha'n dhew gas, pyth yw an gevrenn yntredha?'

Piw a yll gortos redya an hwedhel ha dyski an gorthyp?

Res yw leverel bos dyllans **Dhe EmLOW an Galaksi** ha **Kan ha Dial** avonsyans nowydh meur rag Kernewek hag a dhiskwedh bos agan yeth fest yn fyw, ow tevi ha prest owth avonsya yndann hembraonedh¹ **Kesva an Taves Kernewek**.

**Heudh y'n Hav
hwarvosow tewlys**

Kedhlow a-dhiworth **Sally Mollard** (mar pleg dannvon dhdhi mar mynnydh mos):

Dy'Mergher an 1^a a vis-Gortheren, 'Pysk hag Askloës', Lanneves (Lannivet) 7.30;

¹ hembraonedh, g. leadership

Dy'Sadorn an 11^{ves} a vis-Gortheren ynter 2 eur ha 5 eur, Chi Mary Newman (skeusenn dhe-woeles), Essa. Mary Newman o gwreg Francis Drake ha'n chi pur goth ma ha'y lowarth a dal bos gwelys.

Dy'Mergher an 15^{ves} a vis-Gortheren, kows gans Jill Thomas a-dro dhe fenestri eglos Sen Neot ha'ga hevrenn gans an Ordinali. Owth omvetya dhe 7.15 eur.

Pella derivadow a-dhiworth:
Sallymollard45@gmail.com

Nawbedrek

A yll'ta dismygi an ger a naw lytherenn? Py lies ger a moy es 3 lytherenn a yll'ta kavoes, res yw dhis devnydhya pub lytherenn unnweyth yn pub ger ha res yw dhis devnydhya an lytherenn yn kres an predrek yn pub ger.

Y	N	T
A	G	Y
W	S	A

Gorthyp dhe'n nawbedrek mis-Metheven: **lughesenn**

Servis Eglos dydhyas avisys

An Revrond Jane Kneebone a dhannvon kedhlow a-dro dhe servis a dheu:

26^{ves} mis Gortheren Eglosvreg
Servis yn Prys Sen Jago, 3 eur.

Pella derivadow a-dhiworth:

Rev Jane Kneebone

☎ 01637 873135

☎ 07966 703924

janekneebone@gmail.com

argemmyñ:

Radyo an Gernewegva

Radyo an Gernewegva yw towlenn radyo yn Kernewek pub seythun; restrys yw gans Matthew Clarke ha dell leverir yth yw an gwella ilow ha kows y'gan taves kernewek. Y hyllir goslowes orth:

www.anradyo.com

argemmyñ:

Gwerthji Kernewek

Keskewsel, 24 Plen an Varghas,
Ryskammel, PL32 ☎ 01840 211725
(dyghtyer Jerri Jeffries):

www.keskewsel.com

Gorsedh Kernow 2015 Solempnita Awen

**Dell leversyn kyns, yn fenowgh y teu
re dhiwedhes dhe'n Gannas
nowodhow a hwarvosow a vri.**

Onan anedha o solempnita bardhek **Awen**, Goel Kres an Hav, gans Gorsedh Kernow hag a veu synsys dy'Sul an 21^a a vis-Metheven, dhe 11 eur, dhe Grommlegh Garwynnen, Trewoen, ogas dhe Gammbronn.

Dew-ugens blydhen an veyn re beu gesys gorwedhys yn park tiek (skeusenn a-ugh) mes nans yw blydhen boran an veyn a veu dastrehevys (skeusenn dhe-woeles).

Gorsedh Kernow a veu synsys y'n tyller ma yn 1948 ha 19 bardh nowydh degemmersys, kynth yw 18 anedha tremenys lemmyn.

Hwarvosow pennseythun an Awen a veu ledanhes an prys ma.

Gemmweythva Sen Justin a veu igerys dhe'n poblek dy'Gwener an 19^{ves} wosa unn eur dohajydhweyth.

Ynwedh yth esa te ha tesennow, stallow, ilow ha dons yn lok an Bardh Meur, nowydh devedhys tre wosa hwegh seythun yn Ostrali.

An keth dydh na lonchys veu lyvrik dhe Eglos Treslothan '*Gorsedh Kernow returns to Carwynnen 1948-2015*' hag ynno manylyon bywnans an 19 bardh na a 1948.

Ha dhe 3 eur y feu synsys servis yn yn Kernewek dhe Eglos Vethodek Breanek.

Dadhel rag Digresennans: Senedh Kernow?

Ha hwarvos erell dhe les dhe Gernow a veu synsys dhe Lys Kernow, Truru, dy'Sadorn an 20^{ves} a vis-Metheven ynter 10 eur hag 13 eur.

Gans governans nowydh owth ambosa pella digresennans yn Ruvaneth Unys, yma towlow divers dhe vos dedhlys hag eseli an Senedh, soedhogyon Konsel Kernow ha Fondyans rag Studhyansow Kernewek a ros aga thybyansow yn kuntelles restrys gans an *Cornish Constitutional Convention* (Senedh Kernow).

Ow mires orth aga gwasva y hwelir bos lies dyllans dhe les ha manylyon an

ober gwrys seulabrys war an destenn ma ow profya kas krev rag Kernow.

www.cornishassembly.org

Kows Kernewek!

Yma Keskowethyans an Yeth Kernewek ow tewlel seythun 'Kows Kernewek' (*#SpeakCornish week*) ynter an 4^a ha'n 13^{ves} a vis-Gortheren. An dowlenn, kyn nag yw kowlwrys na hwath, a vynn kenertha tus dhe leverel 'Da yw genev ...'

Ynwedh dhe'n 11^{ves} a vis-Gortheren tewlys yw synsi 'Kevywi Kernewek' dhe Bark Kollji Glasneth, an 750^{ves} pennbloedh a fondyans an kollji hag a'n jeves kevrenn grev gans agan yeth.

Matt Blewett, Soedhek an Keskowethyans, a garsa godhvos a-dhiworth bagasow mars yw tewlys gansa hwarvosow a yll bos rann an seythun po mars eus eseli a garsa gweres gans hwarvosows erell, po dhe'n Kevywi Kernewek kampoellys omma a-ugh.

Matt Blewett, Keskowethyans an Taves Kernewek, Konsel Kernow, Chi Dalvenie, Lys Kernow, Truru TR1 3AY. ☎ 01872 323088. mblewett@cornwall.gov.uk

Hwedhlow Ki Blewek

gans Jowann Richards

Onan a hwegh hwedhel a-dro dhe Gi Blewek, kynsa dyllys yn An Gannas 2000.

1. Ow Hanow

Nebes kemmyskys re beu an jydh ma. Gorrys fest yn harow a-berth yn karr, prederys en vy yn kever an pyth esa ow hwarvos. Seulabrys yth en vy yeyn wosa spena an nos yn skiber vyghan heb pawllenn; ha nys esa hansel vyth ragov an myttin ma.

My a worwedhas war leur an karr yn unn grena, ownekhes, truan. Yn kler my a ylli blasa fler an den y'n karr genev – fler trenk a vustedhes ha hwys. Ena an karr a hedhis, an lewyer a ystynnas y vregh dres keyn y gador ha settya dalghenn ynnov der warr ow honna. Heb ger vyth, ev a iselhas an fenester ha'm tewlel yn-mes a'n karr. War ow honna yth esa hwath ow kregi an lovan arow re bia devnydhys dhe'm kelmi orth bagh y'n garth. Gans grommyans an jynn, an karra a dhibarthas toeth men.

Dyegrys en vy dres eghenn heb mar. My re goedhsa nebes yn poes mes dell heveli dhymm nys en vy pystigys; nebes brywys martesen mes henn o oll. Ownekhes en, heb mar, ha serrys yn kever moethow tromm a'n par na. Piv y'n bys a dhyghtsa ki yndellma?

A-dhesempis, karr arall a hedhis yn

ogas ha parys en fia dhe'n fo pan lammass gour ha benyn a-dhiworto. I a fistenas tro ha my mes rag neb skila nys en vy mar brederys.

'Na borth own, keresik,' a leveris an venyn ha kyns my dhe gonvedhes an pyth re hwarvia hi a'm kemmeras yn-bann ha'm byrla yn hy diwvregh. Toemm ha medhel o hi hag yn skon my a hedhis gwynnel. Kyn na gonvedhis an dra yth esen ni agan tri y'n karr war-barth, ha my war varrlenn vedhel an venyn.

Pan hedhis an karr wosa berrdermyn, an venyn a'm dug a-berth yn chi toemm, kosel ha dhodho blas hweg. Y'n keth pols na, my a erviras y fedha² homma ow thre nowydh, ha'n gour ha'y wreg ow Mester ha'm Mestres.

I a ros dhymm bolla a voes sawrek ha my a dhybris henna mar skav may hwyjis war an leurlenn.

'Ogh! Ty wokki!' a grias an dhew anedha war-barth, ha pols byghan my a brederas y fedhen³ tewlys dhe-ves, par dell wrussa an den arall.

Mes na! Mestres a'm byrlas arta ha Mester eth dhe gavoas kanstell ha pawllenn ragov avel gweli. Ha lemmyn, toemm ov vy ha leun ha lowen ma na allav gortos difun.

Hag ynwedh, my a woer lemmyn ow hanow nowydh – *Tywokki*. Hanow pur splann ha bryntin yw.

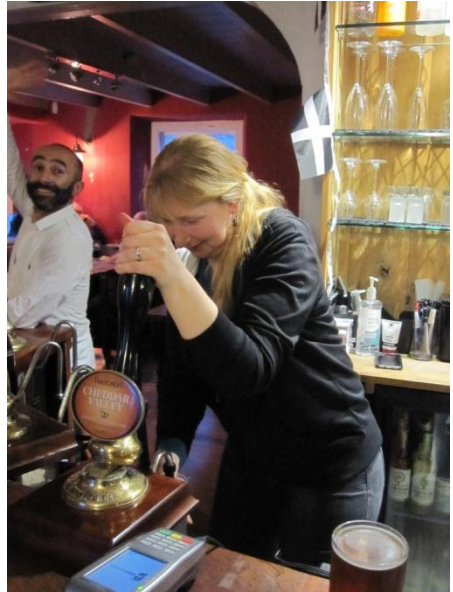
² Gwelir **Gramasek Kernewek Arnowydh** gans **Wella Brown**, '*an amser dhevedhek y'n termyn eus passys*', ow kul devnydh a'n amser anperfydh, folennow 180-1, rann §228(4).

³ Ensampel arall an keth poynt gramasek ma – 'bos', amser anperfydh.

skeusennow a-dhiworth
Tavern Porkellis

Matthi Clarke ha Jakki Love ow seni ilow (y'n pellder)

ha Dee Hunt ow tenna pinta korev

tus orth an barr

An Gannas 2015

An Gannas 2015

An Gannas yw dyllys pub mis gans Kowethas an Yeth Kernewek. An Skrifennyas yw Tim Hambly, 12 Stret an Duk, Lannstevan Wartha, Kernow, PL15 8HD ☎ 01566 773716:

skrifennyas@btinternet.com

Pennskrifter An Gannas yw Graham Sandercock hag yw lowen degemmeres erthyglow ha skeusennow dhe vos dyllys:

grahamsandercock@blueyonder.co.uk